

SKRÍNINGOVÁ vs. PREVENTÍVNA a DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA: Porovnanie manažmentu zistenej malignity

Kállayová A, Bárdyová Z,
Trautenberger Ricová J, Rečková M

ÚVOD

Preventívna mamografia

- šedý, divoký, oportúnny skríning
- nie je kontrolovaný, ani štatisticky vyhodnocovaný
- vykonáva sa na individuálnej báze; asymptomatické ženy podstupujú vyšetrenie na odporúčanie lekára; bez centralizovaného riadenia

Skríningová mamografia

- organizovaný skríning, OnkoKontrola
- štátom garantovaný, organizovaný, kontrolovaný a vyhodnocovaný proces
- systematický, koordinovaný proces, asymptomatické ženy cieľovej vekovej skupiny sú pravidelne pozývané na mamografické vyšetrenie s cieľom pokryť celú cieľovú populáciu v stanovených intervaloch

Diagnostická mamografia

- len u symptomatickej pacientky

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- ⌘ Odborné usmernenie MZ SR pre vykonávanie preventívnych mamografických vyšetrení
- ⌘ Platné od 24. novembra 2005

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- ⌘ Štandardný postup na vykonávanie lekárskeho ožiarenia a na výkon prevencie – skríningová mamografia/Štandardný postup na výkon prevencie karcinómu prsníka metódou populačného skríningu – skríningová mamografia, 3. revízia
- ⌘ Platné od 15. novembra 2022

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- ⌘ Štandardný postup na vykonávanie lekárskeho ožiarenia, Štandardný operačný proces pre diagnostickú mamografiu, 1.revízia
- ⌘ Platné od 15. novembra 2022

VEK

**PREVENTÍVNA
MAMOGRAFIA**

40 rokov a viac

**SKRÍNINGOVÁ
MAMOGRAFIA**

**50 až 69 rokov
+364 dní
(45 - 75 rokov)**

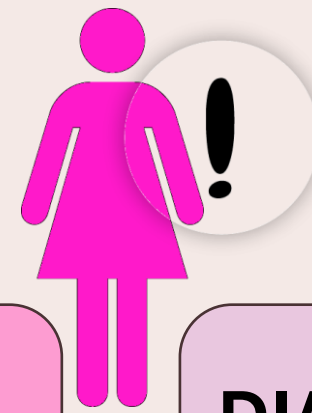
**DIAGNOSTICKÁ
MAMOGRAFIA**

určí rádiológ

KTO?

RIZIKOVÉ FAKTORY

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- 🎗️ Pri pozit. RA
- 🎗️ Mamografia každý rok

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- 🎗️ Rádiológ vyhľadáva ženy s podozrením na vysoké riziko vzniku ochorenia rakoviny prsníka a odosiela ju priamo na genetickú konzultáciu genetikovi

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- 🎗️ Žiaden odporučený postup

Základné diagnostické metódy, ktoré je mamografické pracovisko povinné vykonávať:

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- 🚫 Mamografia, sonografia, biopsia (FNAC, CCB)
- 🚫 Povinné odoslanie na doriešenie na doriešujúcom pracovisku

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- 🚫 Mamografia, sonografia, biopsia, pohovor s účastníčkou skríningu
- 🚫 Dohodnuté doriešenie na doriešujúcom pracovisku s povinnou spätnou väzbou z doriešujúceho pracoviska

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- 🚫 Mamografia, sonografia, biopsia
- 🚫 Povinná nadväznosť na prsníkovú komisiu

Odporúčaná časová interval určenia diagnózy

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- ⚡ Negatívny výsledok do 3 pracovných dní
- ⚡ Určenie diagnózy do 14 dní

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- ⚡ Negatívny výsledok ústne ihneď, písomne do 3 pracovných dní
- ⚡ Určenie diagnózy a pohovor do 15 pracovných dní.

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- ⚡ Negatívny výsledok do 3 dní
- ⚡ Diagnostický záver do 15 pracovných dní

Objednanie na vyšetrenie

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- 🎗 Termín do 1 mesiaca

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- 🎗 Prvé objednanie vo voľnom termíne
- 🎗 Následné objednanie o 2 roky

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- 🎗 Ihneď, eventuálne do 3 dní

MANAŽMENT

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- ❗ Cez multidisciplinárny tím
- ❗ Povinnosti a kontrola neupresnené

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- ❗ Povinnosť prejednať každý nález na prsníkovej komisii; dohodnúť postup; odporučiť a žene oznámiť odporúčaný postup
→ Kontrolované auditom cez záznamy v dokumentácii
- ❗ Povinnosť poskytnúť anonymizované presné informácie na štatistické spracovanie NOI

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- ❗ Povinná väzba na prsníkovú komisiu (vlastnú alebo externú)
- ❗ Povinná návaznosť na vyššie pracovisko
→ kontrolované auditom

Frekvencia zasadania:

1 x týždenne, BEZ prítomnosti pacientky

Priebeh zasadania:

Onkológ prezentuje kompletne vyšetrenú pacientku s popismi, histológiou a rádiológ zase obrazovú dokumentáciu, ktorá bola vopred zaslaná

Výsledok zasadania:

Dohodne sa individuálny postup, t. j. termín operácie, zahájenie, alebo kontrola neoadjuvantnej liečby, prípadné pooperačné komplikácie, doplnenie genetického vyšetrenia, zaklipovanie TU, uzlín atď.

Záver zasadania:

Dôležitá je záväzná zápisnica prsníkovej komisie (mammárneho tímu), ktorú vypracuje **onkológ**

PRSNÍKOVÁ KOMISIA

*Prsníková komisia
Logická súčasť práce každého
skriningového pracoviska*

VZOR ZÁPISNICE Z PRSNÍKOVEJ KOMISIE PREVERENÉHO SKRÍNINGOVÉHO MAMOGRAFICKÉHO PRACOVISKA

Názov: Zápisnica z prsníkovej komisie prevereného skriningového mamografického pracoviska [názov prevereného skriningového mamografického pracoviska/pracovísk]

Dátum a čas: [Dátum a čas zasadnutia]

Miesto: [Miesto zasadnutia]

Prítomní:

Onkológ:

1. [Meno a priezvisko člena komisie]

2. [Meno a priezvisko člena komisie]

....

Chirurg:

1. [Meno a priezvisko člena komisie]

2. [Meno a priezvisko člena komisie]

....

Rádiológ:

1. [Meno a priezvisko člena komisie]

2. [Meno a priezvisko člena komisie]

....

Patológ:

1. [Meno a priezvisko člena komisie]

2. [Meno a priezvisko člena komisie]

....

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE PACIENTKY: [Identifikácia pacientky]

Meno a priezvisko: [Meno a priezvisko pacientky]

Dátum narodenia: [Dátum narodenia pacientky]

Rodné číslo: [Rodné číslo pacientky]

Bydlisko: [Bydlisko pacientky]

Kód zdravotnej poisťovne: [Kód zdravotnej poisťovne pacientky]

Ošetrujúci lekár: [Meno ošetrujúceho lekára]

Diagnóza: [Kód diagnózy]

NÁLEZ: [Výsledky vyšetrení]

Dátum mamografie: [Dátum]

Klasifikácia BI-RADS: [Stupeň klasifikácie]

Topografická anatómia: [Topografia a lateralita]

Dátum odberu tkanivovej vzorky: [Dátum]

Typ odberu tkanivovej vzorky: [Typ biopsie]

Predoperačná histológia: [Histologický typ]

[Ďalšie potrebné informácie]

ZÁVER: [Odporúčania a ďalšie kroky]

Staging pred operáciou: [Onkológom určené TNM]

Odporúčaný typ ďalšej liečby: [Typ liečby]

Odporúčaný typ operácie: [Typ operácie]

Dátum plánovanej operácie: [Dátum]

[Ďalšie potrebné informácie]

Dátum kontroly na onkologickej ambulancii: [Dátum a čas kontroly pacientky]

Pooperačná histológia: [Histologický typ]

Definitívny staging: [Klinické onkologické TNM štádium]

Ošetrujúci lekár

[Meno a podpis ošetrujúceho lekára]

Zápis vykonal:

[Meno a podpis zapisovateľa]

Prsníková komisia

Zápisnica vzor pre ŠDTP

ZBER ŠTATISTICKÝCH DÁT

PREVENTÍVNA MAMOGRAFIA

- 🚫 Zostava určená stabilne
- 🚫 Odovzdávať: predsedovi SEMADI
- 🚫 Interval odovzdávania: neurčený
- 🚫 Kontrola vykonania: neurčená
- 🚫 Zber: neurčený, nevyhodnocovaný

SKRÍNINGOVÁ MAMOGRAFIA

- 🚫 Zostava určená a postupne sa rozširujúca
- 🚫 Vytvorený program na exaktný zber anonymizovaných dát
- 🚫 Zber dát pravidelný, dáta kontrolované, pre jednotlivé pracoviská k dispozícii počas interného auditu
- 🚫 Dáta vyhodnocované NOI
- 🚫 Porovnávanie s dátami z NCZI
- 🚫 Pravidelne ročne publikovaná Hodnotiaca správa, ako aj dátový audit

DIAGNOSTICKÁ MAMOGRAFIA

- 🚫 Nemá uvedené žiadne odporúčania

ZÁVER

Organizovaný mamografický skríning:

- 🎗️ **Výhody:** Vyššia miera pokrytia populácie; systematické pozývanie znižuje riziko vynechania rizikových osôb; lepší zber dát pre výskum a sledovanie trendov; zníženie úmrtnosti na rakovinu prsníka vďaka včasnej detekcii.
- 🎗️ **Nevýhody:** Vyššie počiatkové náklady na implementáciu a prevádzku; logistické výzvy pri zabezpečovaní dostupnosti pre celú cieľovú skupinu žien.
- 🎗️ **Účinnosť:** Štatistické údaje ukazujú, že organizovaný skríning vedie k zníženiu úmrtnosti žien na rakovinu prsníka v dôsledku včasného odhalenia a liečby.
- 🎗️ ***Nevyhnutné podporovať a rozvíjať organizovaný mamografický skríningový program na zlepšenie verejného zdravia → pri účasti cca 70% cieľovej populácie dochádza k zníženiu mortality žien na rakovinu prsníka o 30%***

**Ďakujeme za
pozornost'**

NÁRODNÝ
ONKOLOGICKÝ
INŠTITÚT

ONKOKONTROLA

Chodte na onkokontrolu a zistite, či ste